

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/77/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111234577
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4111234577.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušnír, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušnír, advokát a konateľ, proti odporcovi: K. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., L. X/XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom mestom Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie sumy 2.010,61 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 16. 01. 2013 č. k. 10C/308/2012-67, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 22,32 eura JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 96 ods. 1 OSP zastavil predmetné konanie o zaplatenie sumy 2.010,61 eura s príslušenstvom pre späťvzatie návrhu navrhovateľom učené písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 13. 12. 2012. Navrhovateľovi podľa § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vrátil súdny poplatok vo výške 113,87 eura (krátený o 6,63 eura) prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, Ševčenkova 32. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v konaní nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby po 91,29 eura (prevzatie zastúpenia a podanie odporu) 2 x 7,63 eura režijný paušál, t. j. v celkovej sume 237,41 eura vrátane 20 % DPH v sume 39,57 eura, na ktorých náhradu zaviazal navrhovateľa. V tomto smere uviedol, že vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania za účelom ochrany práv spotrebiteľa, pričom má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník. Preto za situácie, že odporcovi vzniklo právo na náhradu trov zastaveného konania, má toto právo i vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý rovnako ako každý iný subjekt sa môže dať zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Účelnosť vynaložených trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu vzhľadom v samotnom charaktere vedľajšieho účastníctva, ako i v skutočnosti, že práve v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania vedľajším účastníkom, zobral navrhovateľ svoj návrh späť a došlo k zastaveniu konania.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, len v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepriznania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu

náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za podané odvolanie. Mal za to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnú pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyiac združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, pričom malo možnosť využívať aj podporu určenú ministerstvom. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Mal za to, že v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 OSP, ktoré spočívajú v tom, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu za účelom ochrany jeho práv z vlastnej iniciatívy, ktorému však bol súdom ustanovený opatrovník, ktorému patria všetky procesné prostriedky na zabezpečenie nevyhnutnej a účinnej ochrany práv a povinností odporcu. Z uvedeného dôvodu preto nebolo potrebné, aby vedľajší účastník tiež ochraňoval záujmy odporcu. Konštatoval, že združenie nemá vedomosť o prejednávacom prípade, paušálny vstup do konania navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Uzavrel, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012, sp. zn. 13Co/40/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012, ako i v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol uznesenie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že správanie sa navrhovateľa v spore, ale najmä okolnosti, za ktorých navrhovateľ uplatnil premlčanú pohľadávku, nedávajú predpoklad pre aplikáciu § 150 ods. 1 OSP. Navrhovateľ totiž potom, ako mu je doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, prípade potom čo vstup do konania zistí iným spôsobom, plošne berie návrhy na začatie konania späť. Podľa registrácie na Ministerstve vnútra SR má združenie v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa o tom, že ustanovený opatrovník mohol hájiť záujmy spotrebiteľa, nakoľko súdom ustanovení opatrovníci sú len formálnym článkom a materiálne neposkytujú skutočnú ochranu spotrebiteľovi, pričom nemusia mať ani právnické vzdelanie. Mal za to, že súd pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, v súlade s ustálenou súdnou praxou a právnou teóriou. V tomto smere poukázal na článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, článok 38, článok 47 Charty základných práv EÚ a § 18, § 93 ods. 4 OSP. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v nálezoch Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03, sp. zn. II. ÚS 31/04, sp. zn. II. ÚS 56/05, sp. zn. IV. ÚS 147/08, sp. zn. II. ÚS 122/09, ako i dôvodmi uvedenými v rozsiahlej judikatúre krajských súdov. Uzavrel, že v zmysle zásady rovnosti účastníkov ako jednej zo základných princípov súdneho konania, neexistuje dôvod na nepriznanie mu náhrady trov konania. Zvlášť za situácie, keď nárok na náhradu trov konania vznikol odporcovi, ktorého ako vedľajší účastník v konaní podporoval.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 14. 11. 2011, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 2.010,61 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa- Všeobecná úverová banka, a.s. a odporcom dňa 18. 06. 2004. Odporca úver riadne neplatil, pričom splátky úveru nehradil riadne a včas, a preto ho navrhovateľ vyzval na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 2.097,60 eura pozostávajúca z istiny 1.327,76, riadneho úroku 721,22 eura, úroku z omeškania 2,81 eura a ostatného príslušenstva a poplatkov 45,81 eura. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 09. 02. 2012 Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. Súd prvého stupňa dňa 06. 06. 2012 č. k. 27Rob/584/2011-35 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.010,61 eura s príslušenstvom. Vedľajší účastník na strane odporcu dňa 01. 08. 2012 podal proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania navrhovateľom uplatnenej pohľadávky. Zároveň si vyčísľil i náhradu trov konania v celkovej výške 237,41 eura, na ktorých náhradu žiadal zaviazat navrhovateľa.

V nadväznosti na to navrhovateľ písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 13. 12. 2012 zobral späť svoj návrh na začatie konania a žiadal predmetné konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 24. 09. 2012 č. k. 27Rob/584/2011-51 zrušil platobný rozkaz zo dňa 06. 06. 2012 č. k. 27Rob/584/2011-35, nakoľko platobný rozkaz nebolo možné doručiť odporcovi do vlastných rúk. Preskúmaným uznesením súd prvého stupňa zastavil predmetné konanie, navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 113,87 eura a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Tieto výroky odvolaním dotknuté neboli, v dôsledku čoho nadobudli právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len navrhovateľom napadnutá časť, týkajúca sa trov konania, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 237,41 eura a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom späťvzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, a preto súd prvého stupňa na rozhodnutie o trovách konania správne aplikoval ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24), pričom ako zástupcu si vždy môže zvoliť advokáta (§ 25 ods. 1 OSP). Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 OSP).

Citované ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti v konaní ako účastník. Z uvedeného je teda možné vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) iba v prípade, ak takéto právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Z princípu rovnosti účastníkov, t.j. rovnosti procesných strán vyplýva, že

každý účastník konania má mať rovnakú možnosť voľby v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností. Preto za situácie, že odporcoví vzniklo právo na náhradu trov konania, toto právo vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcu.

Odvolačný súd posudzujúci prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených záverov a citovanej právnej úpravy dospel k záveru o vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa v navrhovateľom napadnutej časti. Niet totiž sporu o tom, že aj vedľajší účastník sa môže dať zastupovať advokátom a v prípade vzniku práva na náhradu trov konania mu v zásade treba priznať právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporcu, na strane ktorého vystupuje. Bol teda naplnený zákonný predpoklad podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Odvolačný súd argumentáciu navrhovateľa vo svojom odvolaní ohľadne aplikácie ust. § 150 OSP na danú vec považuje za nedôvodnú, nakoľko aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy len v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo z časti neprizná. Musí však ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. V danej veci navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť až po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, a preto nie je možné uzavrieť, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní bola nedôvodná a neúčelná. Rovnako tak jeho poukaz na nadbytočnosť vedľajšieho účastníka na strane odporcu v konaní z dôvodu ustanovenia opatrovníka na zabezpečenie nevyhnutnej a účinnej ochrany práv a povinností odporcu, odvolačný súd považuje za nedôvodný, nakoľko ide o procesného opatrovníka ako zástupcu účastníka na základe rozhodnutia súdu podľa § 29 ods. 2 OSP. Toto ustanovenie upravuje výkon opatrovníctva pre osoby, ktorých pobyt sa nepodarilo zistiť, pričom opatrovník musí zaručovať záujem účastníka, aby v dôsledku ustanovenia či neustanovenia neutrpel účastník ujmu na svojich právach. V žiadnom prípade postavenie opatrovníka nie je možné subsumovať pod zákonnú úpravu týkajúcu sa vedľajšieho účastníka, ktorý v konaní podporuje záujmy účastníka, na strane ktorého vystupuje a v prípade združenia na ochranu spotrebiteľa aktívne háji práva spotrebiteľa, pričom súdom ustanovený opatrovník nemusí mať právnické vzdelanie. Súd prvého stupňa preto správne priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktorých výšku určil v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Trovy právneho zastúpenia boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a písomné podanie vo veci samej- odpor zo dňa 01. 08. 2012) pri hodnote sporu 2.010,61 eura po 91,29 eura (§ 10 ods. 1 cit. vyhlášky), náhradou hotových výdavkov 2 x 7,63 eura (§ 15a, 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrnom tak trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu predstavujú priznanú sumu 237,41 eura vrátane 20 % DPH v sume 39,57 eura.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že vzhľadom na plný úspech vedľajšieho účastníka na strane odporcu v odvolacom konaní mu priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) vo výške 10,79 eura (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky- tarifná hodnota veci v odvolacom konaní 237,41 eura znížená o jednu polovicu) a náhradu hotových výdavkov 1 x 7,81 eura (§ 15a, § 16 ods. 3 cit. vyhl.) plus 20 % DPH v sume 3,72 eura. Priznanú náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 22,32 eura je navrhovateľ povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.